

Het Loonwijzer-project bestaat uit een website www.loonwijzer.nl met een salarischek voor de lonen van ruim 160 beroepen toegespitst op de situatie van de bezoeker, beschrijvingen van beroepen, een doorlopende enquête en nog veel andere informatie. De auteurs zijn betrokken bij de analyse van de enquête. In de Loonwijzer-enquête zijn jongeren en vrouwen wat oververtegenwoordigd, maar de gegevens zijn gewogen zodat ze een betere afspiegeling vormen van de Nederlandse beroepsbevolking.

REORGANISATIES

Uit allerlei berichten ontstaat het beeld dat multinationale ondernemingen vaak reorganisaties doorvoeren, vaker ook dan louter nationaal opererende bedrijven. Dat hoeft niet per se negatief te zijn: multinationals kunnen zich zo wellicht sneller aan veranderende omstandigheden aanpassen. Maar de afgelopen jaren lijken ze ook nogal eens te hebben gereorganiseerd puur om de aandeelhouders te behagen of om te beantwoorden aan de laatste trends die door managementgoeroes worden gepropageerd.

Klopt dit beeld met de werkelijkheid? Op basis van Loonwijzer-data verzameld van januari 2007 tot en met juni 2008 brengen we het verschil in kaart tussen de percentages respondenten die aangeven het afgelopen jaar een reorganisatie te hebben meegemaakt in multinationals respectievelijk in nationale bedrijven. Dat doen we voor vijf EU-landen: België, Duitsland, Nederland, Polen en Groot-Brittannië, en ook voor vijf bedrijfstakken: metaal- en elektronica productie; bank- en verzekeringswezen en call centres; transport en telecom; ict; en detailhandel. De gegevens bevestigen het beeld: in 22 van de 25 gevallen worden er uit multinationals meer reorganisaties gerapporteerd. In twee Belgische sectoren, transport en telecom en detailhandel, reorganiseren multinationals even vaak als nationale bedrijven en komt de grafiek op de nullijn uit. De enige echte uitzondering is de Poolse detailhandel, waar

Maarten van Klaveren is senior onderzoeker/consultant bij STZ advies & onderzoek, Eindhoven.
Kea Tijdens is onderzoekscoördinator bij AIAS, Universiteit van Amsterdam.

vaker reorganisaties in de nationale bedrijven worden gerapporteerd. Vooral in de ict en in metaal en elektronica blijken multinationals veel vaker te reorganiseren, terwijl in transport en telecom en vooral in de detailhandel het verschil met nationale bedrijven veel kleiner is. Per land zijn de verschillen op dit punt tussen multinationals en nationale bedrijven het grootst in Duitsland en Polen en het kleinst in België.

De vraag is of de verwachtingen van werknemers ten aanzien van reorganisaties in lijn liggen met deze ervaringen. Dat kunnen we nagaan op basis van de antwoorden van Loonwijzer-respondenten op de vraag of ze in de komende twaalf maanden een reorganisatie in hun bedrijf verwachten, voor dezelfde vijf bedrijfstakken. Nu moeten we het zonder Nederland stellen, omdat deze vraag in deze periode niet in de enquête meeliep. Niettemin blijven de uitkomsten interessant. Die gaan maar één kant op: steeds worden voor het komende jaar in multinationals meer reorga-

nisaties verwacht dan in nationale bedrijven. In België en Duitsland is in alle vijf bedrijfstakken het verschil tussen multi's en nationale bedrijven bij de verwachte reorganisaties nog groter dan bij de ervaren reorganisaties. In Polen is dat in vier en in Groot-Brittannië in twee bedrijfstakken het geval. Een verandering ten opzichte van de ervaren reorganisaties is wel dat de bedrijfstakken bij de verwachtingen onderling ongeveer even hoog scoren. Ook de respondenten werkzaam in multinationals in transport en telecom en detailhandel verwachten aanmerkelijk vaker dan hun collega's in nationale bedrijven met reorganisaties te worden geconfronteerd.

Versillen tussen percentages respondenten dat afgelopen jaar reorganisatie heeft meegemaakt en dat komend jaar reorganisaties verwacht, in multinationals en nationale bedrijven, uitgesplitst per land en bedrijfstak. Bron: ongewogen WageIndicator data, selectie werknemers, januari 2007 – juni 2008.

Bron: Ongewogen WageIndicator data, selectie werknemers, januari 2007 – juni 2008

